

ОНДУСТИК-ҚАЗАҚСТАН МЕДИСИНА АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы «Ғылыми қызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы	044-46/ 1 бет 16 беттің

«БЕКІТЕМІН»

Ғылыми және клиникалық
жұмыстар жөніндегі
профессор К.М.Н., профессор
Б.Ж.Нұрмашев

2020 г.

ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Пән: «Ғылыми қызметтегі этика»

Пән коды: D-GKE

БББ: D141-«Медицина»

Оқу сағатының көлемі: 150 сағат/5 кредит

Курсы және оқу семестрі: 2-I

Шымкент - 2020 ж.

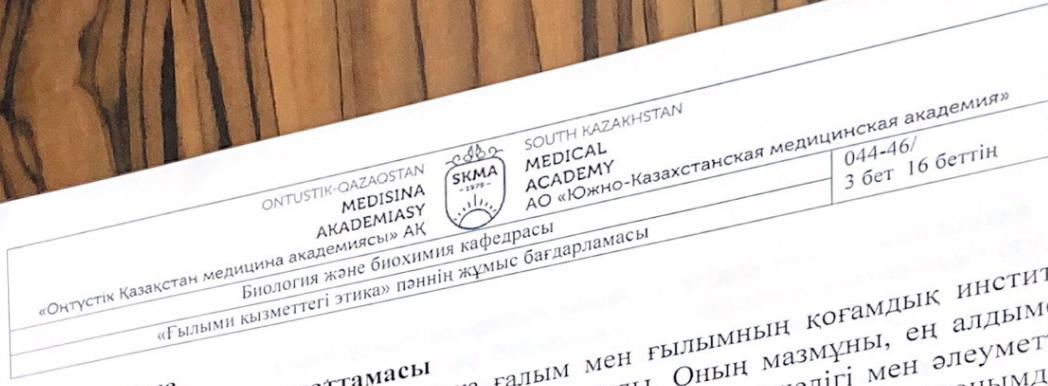
ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Онтустік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы	044-46/
«Ғылыми қызметтегі этика» пәнінің жұмыс бағдарламасы	2 бет 16 беттің

«Ғылыми қызметтегі этика» пәнінің жұмыс бағдарламасы медициналық және фармацевтикалық мамандықтарға арналған мемлекеттік жалпыға міндепті стандарттар мен типтік көсіптік оқыту бағдарламалары негізінде жасалған (2015 жылғы 31 шілдедегі № 647 бүйрүк, 2017 жылы толықтырулар мен өзгертулер енгізілген)).

Жұмыс бағдарламасы биология және биохимия кафедрасының отырысында
 «18 » 06 2020 ж, каралды № 11^а хаттама.

Кафедра менгерушісі, к.м.н., профессор: М. и.з. Есиркепов М.М.

ОКМА Ғылыми кенесінде талқыланып, макұлданды
 «25 » 06 2020г., Хаттама № 3

2. Бағдарлама

2.1 Пәннің қысқаша сипаттамасы

Гылым этикасы немесе гылыми этика ғалым мен гылымның қоғамдық институт ретіндегі қызметтің моральдық аспектін камтиды. Оның мазмұны, ен алдымен, білім беру болып табылатын ғылыми қызметтің өзіндік ерекшелігі мен әлеуметтік максатымен аныкталады. Гылым әлеуметтік үйімдастырылған, реттелген танымдық қызмет саласы ретінде онда жұмыс істейтіндерге өзіндік ерекше талаптар қояды. Гылым алемді объективті түрде қарастырады, ол біздін субъективті калауымыз бен идеяларымызға карамастан өздігінен қалай өмір сүреді; оның мақсаты-әлем туралы біздін біліміміз шынайы, яғни біздін субъективті байлығымыз бола отырып, оның мазмұны бізге байланысты болып табылатын ғалымдардан гылымның мақсаты, оның гылымның қозғалтышы болып табылатын құнды функциясы олардың жеке, субъективті негізгі мақсаты және әлеуметтік құнды функциясы олардың жеке, субъективті күмарлығы мен өмірлік ұстанымына айналуы қажет. Ғалым-бұл құмарлықты, зерттеушінің инстинктінің бір түрін қоздыратын және шындыққа арнайы бейімделген адам; мысалы, музықант жалған нотаның құлағын кесіп тастағандай, ғалымга бос, дәлелденбеген, расталмайтын мәлімдемелер түседі.

2.2 Пәннің мақсаты:

Пән гылыми іс - әрекеттермен және гылымның әлеуметтік институт ретіндегі көріністермен, сондай - ак әлемнің теориялық дамуының аксиологиялық аспектілермен байланысты этикалық сипаттагы проблемасының негізгі мәселелерді зерттеуге арналған. Ғалымның кәсіби этикасы, ғалымның Әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі, нақты гылыми пәндердің моральдық мәселелерінің ерекшеліктері туралы айттылады.

Пәнді игеру: - ғалымның Әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі проблемасының көзінде ғылым үшін өзекті аспектілерін түсінуге; - жеке және ұжымдық гылыми қызметтің моральдық нормаларын теориялық тұрғыдан түсінуге және практикалық игеру; - жекелеген гылыми пәндер мен олардың топтарын дамытудың моральдық аспектілерімен танысуға; - көрнекті гылым қайраткерлерін адамгершілік бағытқа тарту арқылы, гылыми әлемнің адамгершілік дәстүрлерінің негізгі параметрлерін зерттеу арқылы тәрbiелік әсерге ықпал етуі керек.

2.3 Оку мақсаты:

- Докторанттарға даярлық бағытын анықтайтын пәндер бойынша тұрақты түсінік, білім беру, машиқтар мен іскерлікке үйрету;
- Докторанттардың даярлық бағытын анықтайтын пәндердің шынайы орнын, көзінде практикада, сондай-ак гылыми-зерттеу және практикалық бағдарламаларды жүзеге асыру үдерісінде басқарушылық және клиникалық шешім кабылдауға үйрету;
- Докторанттарға кәсіптік қызметі аясында кешенді тәртіпаралық, сектораралық мәселелерді шешу кезінде докторанттардың даярлық бағытын анықтайтын пәндердің құралдарын колдану мүмкіндігі туралы түсінік беру;

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA <i>- 1979 -</i>	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы «Фылыми қызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы		044-46/ 4 бет 16 беттін

- докторанттарды үнемі дамып отыратын шынайы ортада кәсіби икемділікке кепілдік беретін шектес ғылымдар бойынша іргелі біліммен қамтамасыз ету.
- ғылыми әдебиеттермен және электрондық биомедициналық деректер базасымен жұмыс.

2.4 Оқу нәтижелері Дублин З деңгейінің дескрипторларына сәйкес келеді (докторантуралы)

Білу және түсіну (зерттелген аймақтағы білім мен түсінікті көрсетеді):

- Қазіргі ғылымның, соның ішінде нақты ғылыми пәндердің негізгі этикалық мәселелері;
- Ғылым мен қоғам арасындағы катынастардың дамуының тарихи кезеңдері және осы өзара әрекеттестікті түсіну;
- Фалымның Әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі мәселесінің әртурлі қырлары, ғылым тарихындағы осы мәселенің даму кезеңдерін ажырату;

Білім алушы білім мен түсінікті қолдана алады:

- Ғылым философиясы мәселелерінің құндылық аспектілерін талдау;
- Қазіргі ғылымның моральдық қайшылықтарын, соның ішінде жеке ғылымдар проблемаларының ерекшеліктерін басшылықта алу;
- Қоғамдық өмірдің көп өлшемді құбылысы ретінде ғылымның қызмет етуінің адамгершілік аспектілерін түсіну;

Білім алушы ұғымын білдіреді:

- Зерттеу тақырыбын түсіну және медицинада қолданылатын зерттеу әдістерін менгеру.
- Ғылыми қызметтегі этиканы, деңсаулық сактаудағы зерттеулерді жоспарлау және үйімдастыру принциптерін, сандық және сапалық талдау әдістерін білу.

Білім алушы оқуға қабілеттілігін көрсетеді:

- білімнің жана аумақтарын өздігінен зерттеуде;
- оқу материалын шынайы тілде зерттеу үшін шет тілді менгереді;
- перспективті интеллектуальды, мәдени, физикалық және кәсіби өзін-өзі дамытуда және өзін-өзі жетілдіруді құрастыру және жүзеге асыру;

Білім алушы коммуникативті қабілеттілікке ие:

- пән аралық командасындағы жұмыс;
- өз зерттеулерін жүргізуде;
- қызметкерлермен, медбике және кіші медициналық қызметкерлермен, жеткіншектер мен тұргындармен, олардың ата-аналары мен туыскандарымен әнгімелесуде дәрігерлік іс-әрекеттің этикалық және деонтологиялық аспектілерін іске асыруға дайын, әрі қабілетті;
- басқа адамдармен және табигатпен қарым – катынаста этикалық және құқықтық нормаларын (биотика принципі) сактайды, адам деңсаулығы мен құқығының коргалуына және табигаттың сакталуына нақты құнды бейімділікке ие;

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы	044-46/
«Ғылыми кызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы	5 бет 16 беттін

2.5 Курстың қысқаша мазмұны:

Ғылыми қоғамдастық этикасының маңызды қағидасы зерттеушіні ғылыми білімнің жаңалығына бағыттауға арналған. Шынында да, ғылым білімнің үздіксіз өсуі мен жаңаруы арқылы дамиды. Ғылыми жұмыстың мәнін анықтай отырып, Макс Вебер Мюнхен университетінде оқыған әйгілі "ғылым мамандық және мамандық ретінде" дәрісінде: "керемет өнер туындысы ешқашан ескірмейді және ескірмейді. Керісінше, әрқайсымыз ғылым саласында жасаған істеріміз 10, 20, 40 жылдан кейін ескіретінін білеміз. Бұл тағдыр, сонымен қатар, ол бағынатын және қызмет ететін ғылыми жұмыстың мәні, және бұл оның мәдениеттің барлық басқа элементтерінен ерекше айырмашылығын құрайды. Ғылымдағы жоспардың кез-келген мінсіз орындалуы жана "сұраптарды" білдіреді, ол өзінің мәні бойынша асып түскісі келеді. Бірақ ғылыми тұрғыдан асып түсу-бұл біздің ортақ тағдырымыз ғана емес, сонымен бірге біздің мақсатымыз. Біз басқалардың бізден әрі қарай жүретініне үміт артпай жұмыс істей алмаймыз".

- **Практикалық сабактар:** семинар, пікірталас, презентация
- **Докторанттардың өзіндік жұмысы:** рефераты, презентация

Білім алушының білімін бағалау әдістері:

- Ағымдағы бақылау: тестілеу, жазбаша және аудиоза сұрау.
- Аралық бақылау: коллоквиум.
- Корытынды бақылау: емтихан (КТБО-да тестілеу).

2.7 Практикалық сабактардың тақырыптық жоспары

№	Тақырып	Қысқаша мазмұны	Оқыту формалары/ әдістері / технологиял ары	Формалары/ бағалау әдістері	Саға т саны
1	Ғылым этикасының пәні және жіктелуі.	Ғылым этикасы: пәнді бөлуге және оның атауына әртүрлі көзқарастар. Бірқатар ғылыми және философиялық пәндердегі ғылым этикасы. Ғылым этикасының практикалық бағытталуы. Ғылым этикасының пайда болу тарихы.	семинар, пікірталас, презентация	Аудиоза сауалнама Ситуациялық есептерді шешу	5

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA — 1979 —	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы		044-46/ 6 бет 16 беттін
«Гылымның кызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы		

2	Этикалық алғышарт ретінде гылымның құндылық табигаты гылымды түсіну.	<p>Галымның Әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі. Гылымның құндылық табигаты гылымды этикалық түсінудің алғышарты ретінде. Гылымның мәдени-дүниетанымдық және прагматикалық функциялары және олардың гылым тарихындағы және қазіргі кездегі арақатынасы мәселесі. Гылымның прагматикалық функцияға сәйкес келмеуі.</p>	семинар, пікірталас, презентация	Ауызша сауалнама Ситуациялық есептерді шешу	5
3	Галымның Әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі мәселесі.	<p>Галымның Әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі мәселесі. Әлеуметтік гылымның табигаты галымның Әлеуметтік-этикалық жауапкершілігінің пайда болуының негізі ретінде. Гылымның пайdasы мен зияны: артықшылықтың басымдылығы. Гылымның құбылыс ретіндегі жауапкершілігі мәселесі. Гылымға айыптау.</p>	семинар, пікірталас, презентация	Ауызша сауалнама	5
4	Әлеуметтік-этикалық мәселенің түсіну тарихы галымның жауапкершілігі.	<p>Әлеуметтік-этикалық жауапкершілік мәселесін түсіну тарихы галым. Ежелгі: гылымның материалдық пайда мен зиянмен әлсіз байланысы.</p>	семинар, пікірталас, презентация	Ситуациялық есептерді шешу	5
5	Галымның Әлеуметтік-	<p>XX ғасырдың соңғы үштен бірі-гылым этикасының калыптасуы мен дамуы.</p>	семинар, пікірталас, презентация	Ауызша сауалнама Ситуациялық	5

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы	044-46/ 7 бет 16 беттін
«Гылыми кызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы	

этикалық жауапкершілігі мәселесі: заманауи шешу жолдары.	Күшейту пікірталас. Коғамдық козғалыстардың рөлі. Оптимистік және пессимистік көңіл-күй, олардың дәлелдері. Өркениет дағдарысы туралы пайымдау.		есептерді шешу		
6	Экологиялық этика.	Жеке гылыми пәндердің этикалық мәселелері. Экологиялық этика. Экологиялық дағдарыс адамзат үшін сапалы жаңа проблема ретінде, оның мәні. Этикалық аспект: құндылықтар жүйесін өзгерту қажеттілігі.	семинар, пікірталас, презентация	Ауызша сауалнама Ситуациялық есептерді шешу	5
7	Гылымдағы ең жарқын моральдық соктығысу ретінде атом бомбасын жасау.	Гылымдағы ең жарқын моральдық соктығысу ретінде атом бомбасын жасау. Ядролық бөлінудің ашылу тарихы және атом бомбасының жасалуы. Гылыми процестің нәтижесін болжай мүмкін еместігінің проблемасы.	семинар, пікірталас, презентация	Ауызша сауалнама Ситуациялық есептерді шешу	5
8	Биология мен медицинаның этикалық мәселелері .	Биология мен медицинаның этикалық мәселелері. Эволюция теориясының этикалық аспектісі. Дарвин теориясының сындары: адам маймылдан шықкан-адам ерекше емес-диверсия мұндай сынның негізділігі туралы мәселе. Табиги іріктеу идеясы адамдар арасындағы азғындық бәсекелестіктің негізі ретінде (өмір сүру үшін курес).	семинар, пікірталас, презентация	Ауызша сауалнама Ситуациялық есептерді шешу	5
9	Гуманитар	Әлеуметтану мен	семинар,	Ауызша	5

<p>ОНДУСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Биология және биохимия кафедрасы</p>	<p>044-46/ 8 бет 16 беттін</p>
<p>«Ғылыми кызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы</p>	

	лык және әлеуметтік ғылымдардың этикалық мәселелері.	психологиядағы акпараттандырылған келісім принципі, қарма-қайшы талаптар.Респонденттерді қорғау принципі. Этикалық абсолютивизм мен этикалық релятивизмнің қазіргі әлеуметтанудағы ұстанымдары. Психологиядағы акпараттандырылған келісім принципі көбінесе жасайды мүмкін емес эксперимент.	пікірталас, презентация	сауалнама Ситуациялық есептерді шешу
10	Ғылым этосы.	Ғалымның кәсіби этикасы. Ғылым этосы. Кәсіби ғалым этикасы жалпы этикалық проблемалардың көрінуінің ерекше жағдайы және оның сапалық ерекшелігі ретінде.	семинар, пікірталас, презентация	Ауызша сауалнама Ситуациялық есептерді шешу
	Барлығы			50

ДОӘЖ тақырыптық жоспары, ДӘЖ тапсырмаларын орындау және тапсыру кестесі

№	Тақырып	Қысқаша мазмұны	Оқыту формалары/ әдістері / технологиялары	Бақыл ау кестесі (мерзімдерін көрсете отырып)	Сағат саны	
					Д	Д
1	Ғылыми зерттеудің жеке кезендерінің этикалық мәселелері.	Ғылымға ену мотивациясы. Тақырып таңдау. Тексеру және сараптама процедуralарын жүзеге асыру. Мәселе мәлімдеменің жарамдылық шекаралары.Психологиялық киындықтар: қателіктерді	Презентация, глоссарий		3	7

OÝTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы «Ғылыми қызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы	044-46/ 9 бет 16 беттің

		мойындау талабы және т.б. Ғылыми басылым этикасы. Ақиқат пен жаңалыққа қойылатын талаптар. Плагиат. Дәйексөз нормалары, бірлескен авторлық.				
2	Этикалық нормалар	Ғылыми басылымның этикалық стандарттары. Ғылыми пікірталастың этикалық нормалары. Ғылыми мектептер жұмысының адамгершілік аспектилері.	Презентац ия, глоссарий	3	7	
3	Психология және әлеуметтану этикасы.	Психология этикасы. Социология этикасы. Тарих этикасы. Гуманитарлық ғылымдардың құндылық компоненті және ғылым этикасы.	Презентац ия, глоссарий	3	7	
4	Этикалық принциптердің тариҳы.	Биомедициналық этиканың тариҳы. Медициналық зерттеулерді реттеудің құқықтық принциптері.	Презентац ия, глоссарий	2	7	
5	Мәселенің маңыздылығын түсінуге кедергі болған факторлар.	Мәселенің маңыздылығын түсінуге кедергі болған факторлар. Кінә және ғалымдардың жауапкершілігі. Жекелеген ғалымдар мен ғылыми қауымдастықтың қарулану жарысы жағдайындағы қоғамдық қызметі.	Презентац ия, глоссарий	2	7	
6	Аралық бакылау: «Ғылыми қызмет этика» бөлімдері бойынша.	Докторанттардың «Ғылыми қызметтегі этика» бөлімдеріндегі тақырыптармен қамтылған материалды игеру деңгейін анықтауы.	Тестілеу, ауызша сұрау, зерттеу әдістерін талдау.	2		
7	Ғылыми этика	Ғылыми этика жолда	Презентац	3	7	

OÝTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы	044-46/
«Гылыми қызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы	10 бет 16 беттің

	жолда менталитет пен күрделіліктің өзгеру кажеттілігі.	менталитет пен күрделіліктің өзгеру кажеттілігі. Экологиялық принциптер XX ғасырдың соңы үштен бір бөлігіндегі көрнекті өкілдерінің енбектеріндегі этика.	ия, глоссарий			
8	Қоғамдық қозғалыстардың рөлі. Оптимистік және пессимистік сезімдер, олардың себептері.	Өркениеттің дағдарысы туралы пайымдау. Фалымның әлеуметтік және этикалық жауапкершілігі проблемасында Батыс пен Шығыс. бірқатар адамгершілік катынастардың ғылыми түрленуі іс-шаралар. Кодекстерді жасау, ғылыми қызметтің этикалық аспектілерін бақылау ұйымдарының пайда болуы.	Презентац ия, глоссарий	3	7	
9	Фалымның әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі.	Фалымның әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі: антика, орта ғасырлар, жаңа уақыт. Фалымның әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі: XIX ғ. Фалымның әлеуметтік-этикалық жауапкершілігі: XX ғ.	Презентац ия, глоссарий	3	7	
10	Ұжымдық ғылыми пән контексіндегі моральдық жауапкершіліктің ерекшеліктері іс-шаралар.	Ғылыми іс-әрекеттің ұжымдық субъектісі жағдайындағы моральдық жауапкершіліктің ерекшеліктері. Фалымдар мен саясаткерлердің жауапкершілік аракатынасы. Шектеу ғылыми қызметтің нәтижелерін болжаудағы	Презентац ия, глоссарий	2	7	

OÝTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979—	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы		044-46/ 11 бет 16 беттін
«Ғылыми қызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы		

		ұтымдылық. Ғылым, утопия және дистопия.				
11	«Ғылымның міндеттері» тақырыбында пікірталас.	Мәдениет пен дүниетанымның арақатынасы және ғылымның прагматикалық функциялары. «Білім үшін білім» және «пайда үшін білім».	Презентация, глоссарий		2	7
12	Аралық бақылау: «Ғылыми қызмет этика» бөлімдері бойынша.	Докторанттардың «Ғылыми қызметтегі этика» бөлімдеріндегі тақырыптармен қамтылған материалды игеру деңгейін анықтауды.	Тестілеу, ауызша сұрау, зерттеу әдістерін талдау.		2	
					30	70

2.8 Әдебиет:

Негізгі әдебиет:

- Phyllis, G. Supino. Principles of Research Methodology. Springer Dordrecht Heidelberg London New York: Springer, 2012.- 286s.
- Кузнецов И. Н. Основы научных исследований: учеб. М.: Дашков и Ко, 2013.
- Рузавин Г. И. Методология научного познания [Электронный ресурс] : учеб. пособие / Г. И. Рузавин. - М.: Юнити-Дана, 2012. - 288 с.

Косымша әдебиеттер:

- <https://guides.lib.vt.edu/researchmethods/design-method>
- <https://explorable.com/different-research-methods>

Бағалау критерийі:

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийі
Ауызша жауап	Өте жақсы 95-100 балл 90-94 балл	Білім алушы жауап беру кезінде ешқандай күтелік немесе сәйкессіздік жібермегендегі қойылады. Пәннің және басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолдана отырып, оқылатын пәннің теориясы мен концепциясына және бағыттарына сүйене отырып критикалық бағалау береді.
	Жақсы	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы	044-46/
«Гылыми кызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы	12 бет 16 беттін

85-89 балл 80-84 балл 75-79 балл 70-74 балл	кателік жіберменде, білім алушының өзінің түзетуімен принциптік сәйкесіздіктер мен кателіктер жібергенде, оқытушы көмегімен бағдарлама материалдарын жүйелей білгенде қойылады.
Қанағаттанарл ық 65-69 балл 60-64 балл 50-54 балл	Білім алушы жауап беру кезінде принциптік сәйкесіздіктер мен кателіктер жібергенде, тек оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектеліп, материалдарды жүйелеуде едәүір қыншылық танытқанда қойылады.
Қанағаттанарл ықсыз 25-49 балл 0-24 балл	Білім алушы жауап беру кезінде принциптік кателіктер жібергенде, сабак тақырыбы бойынша негізгі әдебиетті қолданбаса, пәннің гылыми терминологиясын пайдалана алмай, ойсыз, стилистикалық кателіктер жібергенде қойылады.

Презентация

Бақылау түрі	Бага	Багалау критерий
Такырыптық презентация	Өте жақсы Бағага сәйкес (4,0; 95-100 %) (3,67; 90-94%)	Презентация көлемі 20 слайдтан кем емес, белгілінген уақытында, студенттің өз ойымен орындалған. 7-тен кем емес әдебиеттер көзі пайдаланылған. Слайдтар мазмұнды және ойлы. Презентацияны қорғау кезінде автор тақырып бойынша терең білімін көрсете білді. Сұраптарды талқылау барысында ешқандай кателіктер жіберген жок.
	Жақсы Бағага сәйкес (3,33; 85-89%); (3,0; 80-84%); (2,67; 75-79%); (2,33; 70-74%);	Презентация көлемі 17 слайдтан кем емес, белгілінген уақытында, студенттің өз ойымен орындалған. 6-тен кем емес әдебиеттер көзі пайдаланылған. Слайдтар мазмұнды және ойлы. Презентацияны қорғау кезінде автор тақырып бойынша білімінің жақсы екенін көрсетті. Сұраптарға жауап беруде аздаған қателіктер жіберіп, оны өзі түзеп отырды.
	Қанағаттанарл ық Бағага сәйкес: (2,0; 65-69%); (1,67; 60-64%); (1,0; 50-59%)	Презентация көлемі 14 слайдтан кем емес, белгілінген уақытында, орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттер көзі пайдаланылған. Слайдтар мазмұнсыз. Сұраптарға жауап беру кезінде және талқылауда қателіктер болды.
	Қанағаттанарл	Презентация белгіленген уақытта тапсырылған

ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы «Ғылыми кызметтегі этика» пәннін жұмыс бағдарламасы	044-46/ 13 бет 16 беттін

	ЫҚСЫЗ Бағаға сәйкес: (0,5; 25-49%) (0:0-24%)	Жоқ, көлемі 10 слайдтан аз. Әдебиеттер тізімі 5-ден аз. Слайдтар мазмұнызыз. Презентацияны корғау кезінде автор көптеген қателіктер жіберді. Өз материалдарынан ауытқып кеткенде койылады.
--	--	---

Глоссарий дайындау

Бақылау формасы	Баға	Багалау критериялары
Глоссарийді дайындау	Өте жақсы Бағаға сәйкес (4,0; 95-100 %) (3,67; 90-94%)	Білім алушы өз бетінше орындаған; глоссарий 15 терминнен көп. Тақырыпқа сай келеді, сауатты құрастырылған, биологиялық мағынасы түсінікті. Терминдер тізбесі алфавит бойынша орналастырылған.
	Жақсы Бағаға сәйкес (3,33; 85-89%); (3,0; 80-84%); (2,67; 75-79%). (2,33; 70-74%);	Білім алушы өз бетінше орындаған; глоссарий 10-13 терминді қамтиды, сауатты құрастырылған, тақырыпқа сай келеді, биологиялық мағынасы түсінікті. Терминдер алфавит бойынша орналастырылмаған. Біршама түсініксіздіктер бар.
	Қанагаттанарлық Бағаға сәйкес: (2,0; 65-69%); (1,67; 60-64%); (1,0; 50-59%)	Білім алушы өз бетінше орындаған; глоссарий 10 терминнен аз, тақырыпқа сай келеді, мағынасы дұрыс, бірақ толық емес. Терминдер алфавит бойынша орналастырылмаған.
	Қанагаттанарлықызыз Бағаға сәйкес: (0,5; 25-49%) (0:0-24%)	Білім алушы өз бетінше орындаған; глоссарий 10 терминнен аз. Тақырыпқа сай емес, биологиялық қателіктер жіберген. Терминдер алфавит бойынша орналастырылмаған.

Тест тапсырмаларын орындау

Бақылау түрі	Баға	Багалау критерийі
Тесттік тапсырмаларды орындау	Өте жақсы	90-100 % дұрыс жауап
	Жақсы	70-89 % дұрыс жауап
	Қанагаттанарлық	50-69% дұрыс жауап
	Қанагаттанарлықызыз	50% -дан төмен дұрыс жауап

Балдық-рейтингті әріптік жүйемен бағалау

OÝTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Биология және биохимия кафедрасы	044-46/ 14 бет 16 беттін
«Гылыми қызметтегі этика» пәннің жұмыс бағдарламасы	

Әріптік жүйемен бағалау	Балдың сандық эквиваленті	Пайыздық құрамы %	Дәстүрлі жүйемен бағалау
A	4,0	95-100	Өте жаксы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
FX	0	0-24	